

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 31932/2023
25.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића, Мирјане Андирјашевић, Весне Мاستиловић и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драган Травица, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 4199/2020 од 31.08.2022. године, у седници одржаној 25.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против дела става првог изреке пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 4199/2020 од 31.08.2022. године, као о изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Новом Саду Гж 4199/2020 од 31.08.2022. године у делу става првог изреке, тако што се жалба тужене одбија и пресуда Основног суда у Новом Саду П 8460/2019 од 24.02.2020. године **ПОТВРЂУЈЕ** у ставу другом изреке за износ од укупно 22.000,00 динара, и то на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове за износ од 12.000,00 динара, на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх износ од 10.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 24.02.2020. године до коначне исплате, као и у ставу четвртом изреке за износ трошкова парничног поступка од 43.560,00 динара са законском затезном каматом од извршности до коначне исплате, а захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка се одбија.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужилји исплати трошкове ревизијског поступка у износу од 31.900,00 динара у року од 8 дана, од пријема писаног отправка пресуде.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против преосталог дела пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 4199/2020 од 31.08.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија тужиље изјављена против преосталог дела пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 4199/2020 од 31.08.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гж 4199/2020 од 31.08.2022. године, усвојена је жалба туженог, па је пресуда Основног суда у Новом Саду П 8460/2019 од 24.02.2020. године у побијаном усвајајућем делу преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужили на име накнаде нематеријалне штете исплати укупно 99.000,00 динара и то на име накнаде за претрпљене физичке болове износ од 54.000,00 динара, и на име накнаде за претрпљени страх износ од 45.000,00 динара са законском затезном каматом од 24.02.2020. године до исплате, као и да јој надокнади трошкове поступка, а обавезује се тужила да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 21.000,00 динара (став први изреке). Обавезана је тужила да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, ... 10/23 – други закон), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужиле ради уједначавања судске праксе, па је из наведених разлога на основу члана 404. став 2. одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиле делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила се дана 08.05.2019. године око 09,00 часова, након изласка из Дома здравља у Петроварадину, кретала тротоаром, након чега је прешла на травњак, те је десном ногом нагазила на травњак, а лева нога је пропала у рупу на травњаку дубине 20 цм и ширине 10 до 15 цм која је била прекривена покошеном травом. Непосредно након пада тужила се јавила у Ургентни центар Клиничног центра Војводине где је прегледана, те је установљено угануће левог скочног зглоба, након чега је упућена на кућно лечење. Задобијена повреда је лака телесна повреда.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиле делимично основан на основу одредбе члана 154. став 2. и 155. Закона о облигационим односима, члана 20. став 1. тачка 2. Закона о локалној самоуправи, члана 24. став 1. Закона о локалној самоуправи, члана 2. Закона о комуналним делатностима, члана 3. став 1. тачка 12. Закона о комуналним делатностима, члана 4. став 3. Закона о комуналним делатностима. Првостепени суд сматра да је тужена одговорна за насталу штету, а да је тужила допринела настанку штете, јер се кретала по зеленој површини уместо тротоаром, са 10%, за који проценат је умањио укупно утврђену накнаду штете.

Другостепени суд је насупрот ставу првостепеног суда закључио да тужбени захтев тужиле није основан, јер не постоји узрочно-последнични однос између радње штетника и штете на страни оштећеног у смислу члана 154. Закона о облигационим односима. По становишту другостепеног суда нема основа за грађанско-правну одговорност туженог Града Новог Сада у ситуацији када је тужила, као пешак, уместо да користи тротоар, без оправданог разлога одлучила да настави кретање преко зеленог појаса и том приликом ногом упала у рупу.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиље указује да је другостепена пресуда донета погрешном применом материјалног права.

Одредбом члана 184. Закона о облигационим односима прописано је да предузећа и друга правна лица која врше комуналну или другу сличну делатност од општег интереса одговарају за штету ако без оправданог разлога обуставе или нередовно врше своју услугу.

Одредбама члана 2. став 1 и став 3. тачка 12, члана 3. став 1. тачка 12, члана 4. став 1. и 3, члана 32. став 3. Закона о комуналним делатностима („Сл.гласник РС“, бр. 88/2011), као и члана 20. став 1. тачка 5. и 11. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр.129/2007, 83/2014 - др. Закон), цитираним у првостепеној пресуди, дефинисане су делатности на које се примењује овај закон (између осталих и одржавање јавних зелених површина), послови који се у том смислу обављају, услови за обављање, права и обавезе корисника комуналних делатности, обезбеђење материјалних средстава, надзор и остала питања од значаја за правилно функционисање и обављање комуналних делатности, као и овлашћења и дужности органа локалне самоуправе у циљу правилног и благовременог обављања ових делатности у циљу остваривања и задовољавања разних животних потреба физичких и правних лица.

Имајући у виду наведене законске одредбе, правилно је првостепени суд закључио да у овом случају постоји одговорност тужене за штету коју је тужилца претрпела на подручју Града Новог Сада, јер тужена није вршила делатност од општег интереса - одржавање зеленила и јавних површина, односно није делатност обављала у складу са повереним надлежностима. Како је тужена одговорна за уређење, текуће и инвестиционо одржавање, реконструкцију и санацију зелених рекреативних површина и приобаља, што по самом закону представља комуналну делатност из изворног делокруга јединица локалне самоуправе, а није предузела потребне мере за уклањање извора опасности, јер је на зеленој површини заостала рупа, која је била прекривена покошеном травом и невидљива за пролазнике, то одговара за штету коју је тужилца претрпела.

По становишту Врховног суда тужилца је допринела настанку штете у смислу одредбе члана 192. у вези члана 205. ЗОО са 80%, кретањем по зеленој површини уместо по тротоару и делимично коловозу, као површинама намењеним за кретање пешака.

Јачина претрпљених физичких болова и страха утврђени су вештачењем и правилном применом одредбе члана 200. ЗОО је утврђена правична новчана накнада нематеријалне штете за физичке болове 60.000,00 динара и за страх 50.000,00 динара, па су уз примену одредбе члана 192. став 1. у вези 205. ЗОО и допринос тужилце настанку штетног догађаја 80%, жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена за износ од 12.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и 10.000,00 динара на име претрпљеног страха, са припадајућом законском затезном каматом од доношења првостепене пресуде до исплате.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Одлука о трошковима првостепеног поступка донета је на основу члана 165. став 2. у вези члана 153, 154. и 163. став 1. и 2. ЗПП, па су тужилци одмерени трошкови састава тужбе 6.000,00 динара, приступа на два одржана рочишта по 7.500,00 динара, трошкове такси на тужбу и одлуку по 2.780,00 динара, трошкове вештачења 19.000,00 динара или укупно 43.560,00 динара све према Адвокатској тарифи важећој у време изјављивања овог правног лека, као и важећој Таксеној тарифи, за који износ трошкова је одбијена жалба и потврђена првостепена пресуда, као у ставу другом изреке.

На име трошкова поступка по ревизији тужиљи припада за састав ревизије износ од 18.000,00 динара, за таксе на ревизију износ од 5.560,00 динара, за таксе на одлуку о ревизији износ од 8.340,00 динара или укупно 31.900,00 динара, колико је тужиљи досуђено у ставу трећем изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, ... 10/23 – други закон), против преосталог дела пресуде, Врховни суд је оценио да нису испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужиље ради уједначавања судске праксе, па је из наведених разлога на основу члана 404. став 2. одлучено као у ставу трећем изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Одредбом члану 479. став 6. ЗПП прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 24.09.2019. године. Вредност предмета спора у овој правној ствари је износ од 160.000,00 динара.

Како се у конкретном случају ради о спору мале вредности у којем вредност побијаног дела очигледно не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, ревизија није дозвољена применом члана 479. став 6. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**